

Vredništvo:

na Travniku št. 277. I. podstr. (ene
skrbni tudi za razpošiljanje lista).

Priloge se za plačilo vsakega
odnosa tudi v nemščinskem jeziku.

Plača se za vsako natise vrsto 8
sold., če ne označilo same enkrat, na-
tise, če dvakrat, 8 sold., če trikrat,
10 s. v. n. — Prvih tega lista vsak
krat 30 s. na dobropoj.

PREJEDNIK

za domače, slovenske in občne potrebe.

V Gorici, v petek 25. septembra 1868.

Izhaja vsak petek.

Velja po pošti pošiljanj za celo leto
3 gold., za pol leta 1 gold. 80 s., za
četrt leta 30 s. Kdor sam po-njo po-
silja, plača za celo leto samo 2 g. 80
s., za 1/2 l. 1 g. 30 s., za četrt l. 70 s.
Naručila pisma in re-lamacije naj
se pošiljajo vredništvu.

Posamez listi se prodajajo v Gorici
v bukvarnici K. Bohar-jevi na Traval-
ku po 5 soldov.

Deželni zbori.**Goriški.**

7. seja dne 17. septembra ob 5. uri pp.; pričujo-
čih 15 poslancev. Poslanca do Praga se dovoli po
glavarjevem nasvetu dopust za nedoločen čas, za katerega
je zarad ne prav trdnega zdravja prošil. — Glavar po-
vabi peticijski odsek, naj bi si favoiti družnega predsed-
nika namesti posl. Dottori-a, (kteromu je g. sopruha
umrla in ga nekaj časa ne bo v sejo). — Došla je pe-
ticija iz Ajdovščine, s katero prosijo podpore za napravo
glavne šole (odda se odseku za prošnje). — Poslanec
dr. Abram prebere interpelacijo (ktero sta podpisala
tudi Černe in Marušič) zastran mitnice (šranje) pri St.
Petru; vpraša se v njej: 1. Ali se je že preiskala in
poskrbelo, česar treba, da se omenjena mitnica na
berški cesti odpravi, in kaj zadržuje za zdaj to zade-
vo, da ni še rešena? 2. Misli li visoka vlada dotičnim
občinam povrniti stroške za popraviljanje te ceste od
leta 1863 naprej? 3. Kaj misli vlada storiti, da izroči
(občinam), kar je prejela na mitnici na račun cesar-
skega zaklada od tistega časa, kar je mitnica postav-
ljena? Ces. komisar je obečal, da odgovori v eni pri-
hodnjih sej *).

Izmed reči, ktere so bile na dnevnem redu, so se
zaporedoma potrjevali račun raznih zalogov, kakor je
nasvetoval poročevavec finančnega odseka posl. Can-
dussi (glej dnevni red 7. seje v poslednjem listu na
strani 150.). Na to je prišla naj važnejša zadeva te
seje, namreč *povišanje zavoda gluho-nomov, v Gorici na*

* Zastran mitnic na cesarskih cestah pred mestom, je že do-
šlo od leta 1863, da se z povim letom odpravijo. Vr-

deželni zavod goriško-isterski. To je treba vedeti, da za
upravo tega zavoda v letih 1839-40 si je nar več pri-
zadeval nadškofjski konsistori goriški; tudi pozneje so
dohajali večidel po njem — ki je bil ob enem tudi višji
škofski gosposka — donoski za vzdrževanje zavoda. Že
kot v prvih letih se je bilo pa napravilo posebno dru-
štvo, katerega odbor je zavod oskrboval. Društvo pa je
bilo s konsistorijem vselej v tesni zvezi, bodi si, ker
je bil konsistori škofski oblast, bodi, ker se je društvo,
ko je imelo milodarov prouiti, ali sploh kedar je kako
potrebo potrebovalo, rado na voljavo konsistorijevu na-
slanjalo in po njem tudi mnogo doseglo. L. 1854 se je
društvo, ki je že davno hiraló, razdrlo in ostal je od-
bor sam; l. 1859 so tudi odborniki pomrli in poslednji
izmed njih se je oskrbovanja tim bolj navohčal, ker je
zavodu vedno dohodkov premajkavalo. Oddal je tedaj
obligacije in vse, kar je imel v rokah, tedanjemu vodji.
Ker pa ni hotel biti (duhovni) vodja za vse odgovoren, je
prevzel nadzorništvo ne le v škofskem oziru, temveč tudi
nekako v administrativnem konsistori (eden njegov ko-
misar je končne račune za kontrolo podpisaval). Ves
čas pa so se ne le vsako leto milodari po naši nad-
škofiji, v Trstu in po Istri nabirali, temuč se je vodstvo
tudi na vlado obračalo in iz naših in isterskih zalogov
podpore dobivalo. Nihče pa ni tisti čas prašal, kdo je
pravi lastnik in pravni oskrbnik zavoda in komu gre
račun podajati; vse je šlo, kakor je hotelo in kakor je
moglo. Med tem pridejo deželni zbori. Zalogi, iz katerih
je vlada poprejšnjih let zavodu kaj naklonila, so bili
izročeni deželama goriški in isterski. Vodstvo pomoči
silno potrebujoče je je začelo zdaj iskati pri deželnih
zastopih (pri zborih, oziroma, odborih deželnih) in tudi

Podlistek.**Zvezdar.**

VII.

(Dalje)

Sneg je jesul mesti, in oblaki so se raztegnili.
Čudno je, mečojedec, da si kakor angelj varuh
v tili na pomoč prišel in pa na konji!... Saj vendar
ni nisi kje krakel!

Niti niti angelj varuh, niti konjski tat", go-
raščati mečojedec.

Issem te hotela razklati; vidim, da imaš dobro
pravi Julija i... tovarša po strani.

"... se mož, da le enkrat to spo-

... obri mečojedec!"

"... mečojedec?" "ne bi mogla ti reči ljubi
mečojedec? Toda naj pa povem! Šel sem s...
naravnost k "zeleni žabi", da bi...
sem reči pri tvoji ljubi...
mečojedec, ki se je že precej... kre-

... saj veš, da

... kakor navlašče za-me."

Veruj mi, povej na...
... sem bil že obdel — praznó je

... bil sem

... kimati in zag... v kotiču,
in spim... uro, ali d... V... en-

krat... udno govori... Pa...
odpr... kaj še... ke ka-

... se smoi...
... kajšja... Saj si pred tudi

dvor... o mojem... Dru... sem, tedaj, pa ako rav-
no se bile oči zaprte, niso bile... gluha; slišal sem
tedaj... nek gospod dva... najel, da bi ča-

kala skladaucepekarja na poti in ga v krtovo deželo
poslala... Mislim si: Kaj ti je mar za pekarja...
Haha! pa za Julijo! ta je druga. — Hitim tedaj zgodaj
zgodaj k hiši, v kateri si stanovala, trkam na vrata; nih-
če se ne oglasi. Slednjič mi pove bližnji lišni gospo-
dar, da jo je zgodaj zgodaj pekar z deklo potegnili.
Kaj z deklo? pravim jaz; Julija ni dekla, ona je nar
lepša deklica i nar poštenejša, kar jih je, kričim jaz
ves razkačen. — Hitim za vama, pa sem po krajših
potih hodil — Dobro, da sem bil potepuh; i da sem ve-
de za vse kratke prerezke. Pridem v bližnjo vas, sto-
pim v krčmo, i koga ti zagledam? ista dva potepuha i
tretjega, ki se je zdel visocega stanu, pa ne preveč
poštenega obraza.

Juz kličem krčmarja na stran; saj me dobro po-
znaj, ker sem mu vselej pošteno plačal, in ima zanpanje
do mene... I ko so potepuhi odjezdili, potegnem tu-
jaz krčmarjevega konja iz hleva, ga spodhadam, nu-
bam, dokler se jev dir spustil, da sem o pravem času
prišel... Pa tu vas je že, Julija..."

Omolkne pa dvigne glavo kakor vitez, ker vau
ona so bila polna glav in vseh oči so se na-nj vpirale.

Julija je bila ganjena i šepa: "Ti si me danes
proval ljubi mečojedec."

Ta pa potegne tako naglo brzdo, da se konj spe-
nje i ga skoraj na tla vrže. "Ljubi mečojedec", ponav-
lja on i obraz se mu radosti smeje.

Čez eno uro sta sedela Julija i njen tovarš v ma-
li obici vasne krčme za mizo. — Ona je plašč od sebe
vrnila in zdela se je kakor metulj, ki je ravno iz za-
predka zlezal. Jesti ni mogla veliko, ker jo je smrt
gospodarjeva vendar močno bila presunila.

Mečojedec je pa zaporedoma praznil plošče.

(Dalje prih.)

ri je našto vnc, kar zahteva zbor za Galicijo. Če zbor vse potrdi, in se Galiciji vse dovoli, kar je v resoluciji zapopadeno, bi bila autonomija galiske dežele tako obširna, da bi se ne moglo pošte več o dualizmu govoriti. V kratkem bomo vedeli, pri čem smo.

Neuadoma in na tihem so napravili tudi *Koroški Slovenci tabor*. 52 rodoljubov priobčuje dotični poziv. Zborovali bodo Korošci 29. septembra (ob 2. u. pp.) pri g. Juriju Kraut-u, občinskem predstojniku, na Bistrjici poleg Pliberka. (Ni dovoljqu. Vr.)

Tabor v Zavrju 6. dne 1. m.

(Po Novinsk.)
(Dajla.)

Prvo besedo dobi gosp. dr. Ploj, ki blizo tako le govori: Dragi Slovenci! zbrali smo se, da pod milim nebom razodenemo svojo voljo, da glasno izrečemo, kje so naša imca, kaj nam je na srcu, kaj nas teži. Izreči moramo, da Slovenci smo in hočemo biti. (Klici: Hočemo biti Slovenci!) Da bi se to ne vresulčilo, da bi nebah biti Slovenci, so nasprotniki si prizadevali 1000 let, 1000 let so kopali brezdnno, da bi progrozili narod naš, da bi izbrisah spomin o glasu, kateri se sliši o Muri, Dravi, Savi in Vaši bistri Savini. Ali vsega tega niso dosegli. Delali so račun brez krčmarja. To dokazujete Vi, da Slovenci smo in da hočemo biti (hočemo!). Na noge torej, Slovenci! Povejmo in pokužimo sovražnikom, da hočemo biti gospodarji v svoji deželi! Mi hočemo, da bo naša beseda veljavna, da ne bo za pečjo sedela, nemškutarija pa se šopirila. Vprašam vas, kje ima nemštvo najvažnejši sedež? V uradnihah Jazuisem sovražnik Nemu in tudi Vi ne, mi ga ljubimo ko soseda, imeti pa hočemo z njim enake pravice v Avstriji. Na Hrvaškem se uraduje hrvaško, na Magjarskem magjarsko, na Nemškem nemško, na Laškem laško, pri nas pa se pisari in uraduje v takem jeziku, kotorega malokdo razume. Ali ni to žaljenje celega naroda? Dragi Slovenci, čas je, da se pri nas tudi tako godi, kakor pri drugih narodih, da se v naših uradnihah pisari in uraduje v slovensčini. (To mora biti!) Cesar sam je podpisal postavo o ravnopravnosti vseh jezikov, torej tudi našega jezika. (Živio!) Izrecite torej, da je Vaša sveta volja, da se na slovenski zemlji v slovenskem jeziku pisari in uraduje. Ker pa naši uradniki še niso zmožni jezika (cesar niso toliko sami krivi, ko poprejšnje vladarstvo), zato naj se tem uradnikom odloči čas, po katerem bi morali uradovati slovensko. Pol leta bi menda ne bilo prekratko. Zdaj bere resolucijo, ter pravi, da bi bilo treba komisije, ki bi uradnike izpraševela iz slovensčine, in priporočuje konečno tudi to, da naj se tudi od notarjev tirjajo slovenska pisma. Če bomo svoj jezik v časti imeli, nas bodo drugi spoštovali, če ne, nas bojo zasmehovali.

Predsednik spravi prvo resolucijo na glasovanje, ktero tabor sprejme enoglasno.

Na to začne govoriti dr. Larnik: Prijatli, Slovenci! zemlja naša je zemlja sveta. Ona je zadnji ostanek nekdanje velike Slovenske, kateri so bile meje na Dunaji, v Tirolih itd., ali zgubili smo kraj za krajem, tako, da jej je zdaj že meja Mura. Dolžnost naša je, da to ohranimo in varujemo za svoje otroke, da ti ne bodo rekli: „naši očetje so nam zapravili deželo, ker jim ni bilo mar za njo.“ Mi moramo gledati na to, da nasprotnik ne bode več mislil, ako ima le 315 gold. državne plače na leto, da je že ves slovenski narod za nj. Bere se v sv. pismu o colnarji in farizeji, da je uni bil pri vratih, ta pa pri velikem oltarju. Ravno tako se nam je dozda godilo. Ali kakor je colnar postal prvi, farizej pa je bil pahnen iz tempeljna, to isto treba je tudi nam. Vsakdo vé, da nam nemškutarija ne prinese dobička, temveč le škode. Ako dobimo častno mesto, ktero nam po postavi gré, ne bo nam treba z nemškimi pismi od Poncija do Pilata hoditi, da nam jih kdo morebiti še slabo raztolmači. Vi dajete svoje sine najraje v šole zato, da bi postali duhovni in ostali doma. Če slovenski jezik obvelja, se bo to tudi zgodilo s tistimi vašimi sinovi, ki bodo uradniki. To bomo dosegli, ako le trdno tirjamo svoje pravice. Glejte, Magjari, katerih je le 5 milijonov, so le s tem vse dosegli kar so hoteli, ker so ponosni na svoj narod. Izreči moramo tudi mi, da smo Slovenci. Doma moramo možaki

biti in ne zmiraj se klobuk pod pazduho nositi, se tujcu uklanjati, med tem, ko domači morajo po tujih deželah služiti svoj kruh. Lep zgled nam je tu basen o medvedu, kotorega so vjeli in plesati naučili. Ko je pa ta iz sužnosti prišel in je tudi druge hotel plesati naučiti, so ga ti zapodili, rekši, da nočejo njegovo umetnosti, ktere so je vjet naučil. — Slovenci! ali hočemo mi zaostati za medvedom? Ali ne tirjamo svojih pravic lo od svetue, temveč tudi od duhovne gospodskot? Naši župniki in kaplani so iskreni rodoljubi, al škofije pa venčar ne spoznavajo naših pravic. Pišejo se naša imena v krstnih in drugih bukvah jako čudno. Tirjajmo torej tudi, da se tudi ta spoznajo naše svete pravice, da se tudi ta mora uradovati in pisati slovensko. (Živio.) (Dalje prih.)

Predsednik čita drugo resolucijo, ktero sprejme zbor.

Vnanje dežele.

Na južnom Španjskem (v Andaluziji) se je vnel 18. t. m. punt zoper kraljico Isabelo in sodanje njeno vlado. Nar poprej se je spuntal en oddelok vojnega brodovja pred mostom Kadiz-om in so streljali z ladj na mesto. V mostu se je oglasil tudi en dol posadke zoper vlado. Neki pregnani generali so došli iz kanarških otokov in prevzeli poteljatvo; tudi glasoviti general Prim, ki je bil o unom puntu (pred nekimi meseci) vstajnikom na čelu, prišel je z Anglezkega. Glavno mesto Madrid je odjano v stan obsede. Prvi minister Gonzalez Bravo se je službo odpovedal; na njegovo mesto je stopil nek Concha. Kraljico ni doma v Madridu, ampak je v Št. Sebastjanu na severnem bregu blizo francoske meje, kamor jo je imel ravno priti obiskat cesar Napoleon; zavoljo nenadoma nastalih homatij pa ni prišel. Ali je mogla priti kraljica v Madrid ali ne, ni to znano; nevarno je jako, ker se vataja brž ko ne po vsi deželi razširi. Sploh pa vemo še prav malo zanesljivega o sedanji revoluciji.

Dopisi.

V Komnu 15. sept. Kakor je znano, sta se zadnje dni proteklega meseca preselila od tukaj naš okrajni predstojnik g. Al. Polaj v Sežano in g. Levosl. Budal v Pazen. Ni ga človeka pri nas, da ne bi mu bilo žal po teh vrlih gospodih. Sedanji glavar sežanski je bil predsednik naše čitavnice, g. adjunkt Budal pa njen tajnik; on si je nar več prizadeval, da se je ustanovila. In, ker se je tudi sploh o vsaki priložnosti trudil ljudi dramiti in omiko med nje trositi, stojemo si v dolžnost, zahvaliti se prav pristrčno njemu in g. predsedniku, čigar veljava je veliko zdala, za vspešno njuno prizadevanje gledé na narodni napredek po naših krajih. Komenju bode vselej v blagem spominu imeti.

Vsled njune preselitve pa je bila ostala naša čitalnica brez glave i desnice. Torej smo jej volili te dni nov odbor. Novi predsednik je: preč. gosp. kanonik—dekan Andrej Kocman; denarničar g. Vine. Čerui (tukajnji e. k. davkovni denarničar), g. Edvard Mozetič (učitelj Komenski) je tajnik; odborniki pa gg. Tomaž Gruden (iz Nabrežine), g. Sim. Tavčar (e. k. uradnik v Komnu), g. Jak. Marcola (vikar v Velikem Dolu), in g. Jos. Slunder (vikar v Lipi).

Od sv. Lucije na Mostu 20. septembra.

Znano je dobro po vsem slovenskem Primorju, da se iz tominskih hribov vsako leto po več tisoč sežnjev drv za kurjavo po Soči v Gorico in za njeno okolico pošilja. Ta drva se sečejo in dobivajo od posamesnih premožnih kmetov, večidel pa od državnih gojzdov, ktere posestnika gg. Kovačič od sv. Lucije in Kacafura iz Tomma nakupujeta. Pred letom 1835 je bila ta kupčija v rokah grofa Thurna in g. Katarini-a; od te dobe sem pa jo, kakor sem gori omenil, v rokah domačinov, kar je vsakako boljše. Ta kupčija se ve da je enmalo nevarna, kajti, ako ob času plavanja drvi v naglici velik dež nastane, odnese povodenj drya čez jez v Stručicah (pri Gorici) naprej in hitro je ob nekaj tisoč forintov. Vselej jih namreč plavijo nar manj 4000 sežnjev in to znese okoli 40000—50000 for. G. Kovačič jih je razun 2—3 krat vselej srečno do Gorice pripravil, in ker je bil v tem sploh srečen, pridobil si je ve-

Edel sedanjega premoženja srečnim plavanjem in kupčijo z drvami, tako, da mu jih je malo bogatinov v Primorju enacili. Pa Bog že ve, zakaj komu sreča da; bil je namreč blaga duša in usmiljen oče ubogih. Od njegove poštene hiše ne gre noben brez daru proč. Pri ti priliki pa naj vsi njegovi prijatli in znanci zvedo, da se je ta spoštovani mož 16. t. m. v večnost preselil. Bil je namreč že pred dvema letoma od mrtuda vdarjen; po prvem udarcu je malo zopet okreval, da bi pa v 74letni starosti popolnoma vzdravel, ni bilo upati. Po dolgi in hudi boleznii se je ves vdan v Božjo voljo in potrpežljiv in sv. sakramenti umirajočih previden, v boljši svet preselil. *) Znanec, prijatelj, spoštovavec in ubogih, katerim je bil pravi oče, se je k njegove-mu pogrebu obilno število od vseh bližnjih krajev snidlo. Goreče molitve so pabtele pri sv. maši za njegovo blago dušo k večnemu Bogu v nebesa. Ni bilo videti očesa, ki ne bi bilo mokro, ko so ga v rako položili. Še nekaj pa ne smem zamolčati, ter si stojem v dolžnost, zahvaliti se tukaj očitno v imenu njegovih poslov, katerim je obilo (po 250 fl) zapustil, in v imenu ubogih, katerim je v dan pogreba njegov ravno tako blagi sin okoli 70 for. razdeliti dal. Večnaja mu pamjat!

M. V. k...

Domači novičar.

(Prč. g. kanoniku-dekanu in višjemu šolskemu ogledi, Ivanu Budal-u) je blagovolilo Nj. veličanstvo z najvišim sklepom od 22. avgusta t. l. podeliti v priznanje mnogoletnega vpešnega delovanja pri šolstvu viteški križec Franc-Jozefovega reda.

(Naš rojak g. Jož. Kobencelj) gimn. profesor v Zadru je imenovan za vodjo c. k. gimnazija v Dubrovniku.

(Goriški tabor). Ožji odbor se je snidel preteklo nedeljo v Šempasu in program in poziv odobril. Odločeno je že tudi mesto za zbor, in to na senožeti pri g. Spacapanovi hiši poleg ceste (pri Šempasu). Bržko politiška gosposka tabor uradno dovoli, razglasi se vabilo. Dan in ura sta tudi že odločena—18. oktobra (t. j. nedelja posvečevanja cerkva) ob 2 u. popoldne.

(Jesenki zbor c. k. kmet, družba goriške) je bil 16. t. m. v Sežani. Došlo je bilo mnogo gospodov udov iz Trsta; vršila se je obravnava po programu. **)

(Prestavljeni ali na novo postavljeni) so ti-le ggduhavni: V Kostanjevico g. Jak. Visintini, korni vikar v Vel. cerkvi v Gorici; v Fleano g. Mart. Zucchiatti, dosed. vikar v Kobljiglavji; v Ponikve za vikarja g. Andr. Žnidarčič, koop. v Kobaridu; na njegovo mesto novomašnik g. Šimon Gregorčič, novom. g. Jan. Filipič gre za koop. v Devin; gosp. koop. devinski, Andr. Rejic, za vikarja v Št. Tomaž.

(G. namestn. tajniku Ant. grofu Attenu-u) uradniku poprejšnje polit. okrajne gosposke v Gorici je podelilo Nj. vel. o prostovoljnem prestopu v pokoj naslov namestništvenega svetovavca.

(G. J. Streissler, profesor na c. k. realki v Gorici) je prejel za risarije poslone na razstavo v Pariz diplom pohvalni prve vrste.

(Pretekli teden je bilo v Gorici, kakor navadno, posvečevanje duhovnov). Posvečenci so: Mašniki: Brezavšček Val., Faganelj Stef., Jereb Joah., Lukežič Jan., Pervanja Mart., Sitar Franc., Tončič Jož., Urbančič Andr., Flap Jan. in redovniki sv. Frančiška: Samuel Kimovec, Viktor Jerančič in Joahim Jereb; diakoni (svet-ni): Ant. Črv, Ant. Donda, Juri Peternel, Lenard Šion.

Povračanje bolnišničnih stroškov

in občine na Goriškem

(Po sporočilu poslunca dr. Jož. Abrama v 6. seji dne 11. t. m.)

Do l. 1851 so morale občine povračati stroške bolnišnicam za nepremožne bolnike in le izjemno se je pomagalo revnim občinam iz provincijalnega zaloga.

*) Bil je ranjki dober, pobožen kristjan in pri vsem bogastvu je vedno le v domači obleki hodil. Pis.

**) Povabljeni so bili pol- uradno tudi kmetje iz celega okrajja prišlo jih je veliko, ker je imel biti razgovor o tacihi rečeh, ktere se-gajo Kraševcem v živo (n. pr. razdelovanje pašnikov itd.) Ali šli so dom-vi vsi nevoljni: ni ga bilo, da bi jim bil po slovenski govoril. En sam (duhovni) gospod je govoril po slovenski o čelaratstvu; drugi po italijanski in po nemški. Vr.

Leta 1851 su je ustanovil deželni zalog, in, ker so bile tačas dobrodelne naprave večidel v takih denarnih stiskah, da niso mogle dostikrat svojih stroškov opravljati, ker jim ni bilo moč potirjati, kar jim je šlo od posamesnih občin, naložilo se je temu zalogu, da je moral on plačevati bolnišnične stroške; se ve, da si jih je smel potem potirjati od posamesnih bolnikov in njih bližnjih sorodnikov.

Dasiravno je moral dež. zalog opravljati te stroške le za javne bolnišnice, vendar mu je prihajalo breme kmalu pretežko. Občine, povabljene, da bi potirjale prohranitvino od bolnikov, dajale so dolžnikom večidel in prerade le spričevala ubožtva. Tudi o domovji so tako površno sporočevale, da je moral dež. zalog dostikrat celo stroške za tuje bolnike zalagati. — Po tem takem se je množilo število bolnikov od leta do leta in dosledno so tudi dotični stroški čedalje više narašali; povračila pa so skoraj popolnoma prenehala. Od 25 do 28 tisoč gold. se je po sredaji primeri vsako leto v ta namen potroševalo, potirjalo pa so je komaj kakih 400 do 500 gl.; za vse drugo je moral skrbeti dež. zalog.

Da bi se temu v okom prišlo, zdelo se je dež. odboru potrebno, vpeljati zopet poprejšnji sistem (red), ter naložiti občinam odgovornost zastran povračila teh stroškov, ki bi se soraj preoptacevali javnim bolnišnicam le začasno iz dež. zaloga.

Dotično postavo je odobril dež. zbor brez posebnih ugovorov v seji od dne 4. marca 1863 in je doslegla najviše potrjenje 3. nov. 1863.

Dobrotljivi upliv te postave se je pokazal koj prva leta, kajti znižali so se dotični stroški za letnih 6000 gold.

Pri vsem tem pa, in dasiravno so se znižali vsled tega deželni prikladi od l. 1863 do dandanes za obilnih 6 odstotkov, so vendar skoro vse občine zarad te postave nevoljne in ji nasprotujejo.

Komaj je bila postava 3. nov. 1863 moč zadobila, jelo se že občine tožiti, kakor da bi se jim bilo naložilo novo breme, in da so zarad tega prisiljene, nalogati občinske davke, ker jim ne zadostujejo dohodki lastnega premoženja.

In zares, ako bi imel dež. zalog lastno premoženje in zadostne dohodke, da bi mogel vrh drugih dolžnosti opravljati tudi stroške za bolnike, ne bi bila prošnja brez podlage. Pa deželni zalog mora si že brez tega z nakladi pomagati, da zagrne naj večji del svojih razhodkov, in vsaka nova dolžnost, ki bi se mu hotela naložiti, ne bi prizadela drugega, nego primerno povišanje deželnih nakladov.

Naj se pa zalagajo bolnišnični stroški z občinskimi ali z deželnimi nakladi, trpi vselej žep občinarjev, ki davke plačujejo. —

Postava od 3. novembra 1863 tedaj je spremenila v naj slabšem primerljeji deželni davek v občinskega.

(Dalje prik.)

Umrli v Gorici

od 2. sept. do 22. t. l.

2. Karol Bernardis, 21 l., poštnega uradnika sin, za tuberkulami;
3. Jožefa Terpin, 10 l., zidarja hči, za hibo pri srcu;
4. Ana Habe, 70 l., mizarja vdova, za starostjo;
5. Ana Gorjan, 2 m., kmečki otrok, za božjastjo;
6. Alojzi Mikuluž, 7 d., dninarja otrok, za božjastjo;
7. Katarina Culot, 2 l., kmečka hči, za sušico;
8. Franc Komel, 60 l., kmet, za sušico;
9. Katarina Bregant, 70 l., kmetica za gržo: Jožef Komel, 58 l., berač, za pijandevanjem;
10. Peter Medeotti, 65 l., vrtnar za tuberkulami;
11. Jakob Seremin, 85 l., kupč. opravilnik za starostjo;
12. Paskval Plez, 24 l., čevljar, za plućnico;
13. Terezija Sokot, 59 l., mizarica, za sušico;
14. Ivan Buda, 63 l., zidar, za legarjem;
15. Terezija Škerjanec, 55 l., solak vdovo, za hibo pri srcu;
16. Andrea Zei, 50 l., kmet, za plućno boleznijo;
17. Jakob Gregorutti, 48 l., sedlar, za hibo pri srcu;
18. Marija Tabaj, 9 m., kmečki otrok, za božjastjo;
19. Aloizi Muha, 52 l., c. k. uradnik, za občasnno vnetico na jetrih in vranici;
20. Katarina Komel, 53 l., kmečka vdova, za zlatenico;
21. Jan. Spazapan, 23 l., čevljar za prisadom;
22. Jožef Kaus, 37 l., c. k. finanšn. officijal, za plućnico;
23. Marija Škert, 50 l., čevljarja vdova, za vnetico; crev;
24. Marija Tiani, 26 l., Teržičanka, za vnet. mešganov;
25. Jožef Bregant, 9 m., kmečki otrok, za božjastjo;
26. Jožefa Anžloca (?), 27 l., sirota, za otrpa. hribtančnih mešganov;
27. Alojzi Mušič, 21: 5 m., krčmarja otrok za žovami;
28. Dominik Altram, 23 l., kmečki sin, za legarjem;
29. Franc Tomažič, 37 l., kmet, blazen.

Borsni kurs 23. sept. Metall. 56:70; narodno posojilo 61:40; London 115:70; adžjo srebra 113:76; cekini 5:51.

Loterijske številke. V Gradcu 23. t. m 53, 49, 9, 31, 80.